BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 58-lea 10 Pagini EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei 10 Pagini

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 49 Sâmbătă 22 Februarie 1941 C I

ABONAMENTE ÎN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE ÎN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

ROMÂNIZAREA PE TEREN

Cu toate că metodele de naționalizare a vieții noastre economice, așa cum au fost alese și puse la contribuție de eroii tristei revoluții din 21-23 Ianuar, ar fi putut duce repede nu numai la compromiterea acestei mari opere de înzdrăvenire românească, dar și la anarhizarea tuturor sectoarelor de producție și de activitate economică, principiul rămâne mai mult ca oricând în picioare, solicitând dela guvernanți toată hotărîrea, dar și tot tactul cuvenit pentru sănătoasa lui punere în aplicare.

Pe lângă atâția candidați la procopsire rapidă ridicați din rândurile necontrolate ale arivismului cu ștampilă revoluționară, se găsesc și elemente pregătite, serioase, dornice să muncească și să realizeze, cărora acțiunea de românizare a întreprinderilor le deschide larg și binevenite posibilități de lucru.

Dacă cei aduși de-agata în capul unor întreprinderi existente și înfloritoare se cer bine cântăriți și riguros selecționați, după criterii obiective privind studiile și practica în specialitatea respectivă, apoi cei hotărîți să-și deschidă singuri drumul în viața economică a țării, prin inițiative și creieri de întreprinderi proprii, trebuesc sprijiniți cu toată seriozitatea și pe toate căile cu putință: credite ieftine și mai lesnicios obținute; reduceri sau chiar scutiri de impozite în primul an de activitate; preferință la furniturile autorităților, cu plata lor imediat făcută; eventual chiar acordări de avansuri în contul comenzilor, spre a înlesni aprovizionarea lor dela furnizor.

Elementele acestea de inițiativă personală, hotărîte să lucreze pe cont propriu, sunt cele mai demne de prețuit și de încurajat și cerem pentru ele înlesnirile enumerate mai sus, căci fără ele greu se poate spera că vor birui greutățile și vor ieși deasupra nevoilor.

Cunoaștem cazul multor asemenea elemente românești, cu studii și practică excelente în țară și în străinătate, cari, înțelegând să folosească conjunctura românizării și să realizeze în chipul acesta o faptă sănătoasă și pentru ei și pentru economia țării, și-au investit în întreprinderi noui tot avutul lor, pornind la drum cu tot curajul și cu toată energia. Dar în calea lor greutățile apar la fiecare pas: furnizorii (fabricanți, depozitari), în genere străini, nu le acordă credite — deși o fac pentru conaționalii lor, — ba chiar marfa le-o dau pe sponci și numai din sorturile mai puțin cerute de clienți.

Măsura ca autoritățile școlare, militare, etc. să-și procure furniturile numai dela firme românești este excelentă, dar se întâmplă că aceste firme nu pot satisface în întregime comenzile: fie pentrucă nu sunt asortate complet cu toate articolele cerute din cauza refuzului furnizorului străin de a li le livra, fie din cauză că nu sunt înlesnite cu numerarul necesar, cu care să și le procure plătind pe șin furnizorului.

Greutatea apare și mai mare, dacă știm că autoritățile care dau comenzile întârzie plata cu lunile, deși firma românească respectivă a trebuit să-și completeze comanda la furnizor plătindu-i bani ghiață. Cum, însă, fondul de rulment — dacă-l are — este foarte subțire, cei puși să conducă marea operă de naționalizare a vieții noastre economice trebue să reție acest obstacol, depunând toate sforțările în direcțiile arătate de noi: de a înlesni cu credite ieftine întreprinzătorii români începători, de a le acorda ușurări fiscale excepționale, de a fi preferați la furniturile autorităților, cu plata anticipată sau măcar în momentul livrării mărfii.

Firește, că și la acordarea acestor înlesniri trebue să se stabilească criterii de clasificare și de selecțiune, dându-se preferință întreprinderilor care reprezintă o necesitate categorică în economia țării și numai acelora cu garanții de seriozitate și de bună organizare.

N'am înțeles, de pildă, să se acorde cu ușurință credite pentru întreprinderi de comerț alimentar (băcănii, bodegi, restaurante), de care nu ducem nici o lipsă, sau să se acorde unui singur beneficiar 18 milioane, ca să deschidă o sucursală a drogheriei sale în alt cartier, cum știm că s'a acordat de fapt.

„BURGHEZIE NEPUTINCIOASĂ"?

de STELIAN POPESCU

II

Am încheiat articolul de ieri arătând că al doilea corectiv al abuzurilor atotputerniciei guvernamentale rămăsese Presa.

Iată însă că acei cari urmăreau atotputernicia fără nici un control, o atotputernicie în umbra căreia să-și poată asigura abuzurile și să poată escalada treptele, s'au năpustit și asupra presei. Dându-și seama că numai o presă independentă, o presă liberă și fără călușul cenzurii poate servi realmente interesele diferitelor clase sociale contribuind la armonizarea lor și exercitând un permanent control, ei au instaurat cenzura, pretextând la început temporare interese de stat, dar permanentizând-o în urmă și transformând-o într'o instituție polițienească de bun plac și de arbitrar.

Cum mai putea reacționa burghezia în asemenea condițiuni? Prin ce mijloc mai putea ea să-și afirme opunerea la cele ce se petreceau? Cum mai putea protesta? Cum se mai putea opune regimurilor „care pentru orice om de treabă era clar că duceau țara la prăpastie?"

Ca entitate socială, burghezia nu putea face decât revoluție, adică nu ar mai fi putut decât să arunce țara în prăpastia anarhiei. Lipsită de posibilitatea rezistenței legale, pe cale de opinie publică și prin exponenții ei cei mai autorizați, ea n'ar fi putut decât să recurgă la mijloace violente, ceeace ar fi fost contrariu și principiilor ei și patriotismului ei.

Ar mai fi putut poate rezista economicește? Dar aceasta ar fi fost considerat ca o sabotare a organismului economic al statului, sabotare care, de fapt, ar fi dus nu numai la ruina ei însăși, dar la ruina complectă a economiei naționale. Aceasta cu atât mai mult, cu cât, din punct de vedere economic, burghezia românească — comerț, industrie și chiar agricultură — este în structura statului nostru strâns legată de bunăvoința guvernelor.

Rezistența presupune o cât de mică libertate de acțiune, ceeace nu mai exista de zece ani încoace în statul nostru polițist până la extrem și care prin organele lui de tot felul, atât de dependente de guvern, avea putința de a face imposibilă orice încercare de rezistență.

Dar, se mai poate spune că nici burghezia intelectuală nu a reacționat, n'a rezistat, nu s'a apărat.

Și această acuzare ar fi nedreaptă. S'a uitat oare cât de slabă a ajuns după război această clasă intelectuală din cauza ușurinței recrutărei și a legăturilor ei aproape servile cu atotputernicia guvernamentală?

S'au uitat oare vremurile de prigoană sub toate formele în contra acelor intelectuali cari au încercat să manifeste o cât de mică rezistență?

S'au uitat acele vremuri când erau în țară persoane „tabu" cari puteau spune și face orice, fără ca nimeni să aibă dreptul a-i critica, și alte persoane „ostracizate" cari n'aveau dreptul de a-și afirma vreo părere și aproape n'aveau nici dreptul la viață? Totuș, și în aceste vremuri au fost intelectuali burghezi cari au îndrăznit să-și spuie cuvântul, au fost iar inși cinstiți cari au încercat să dea sfaturi și să denunțe răul. Soarta acestora a fost însă pecetluită, fără ca sacrificiul lor personal să fi putut aduce vreo îndreptare. Eroism inutil.

Iată realitatea. Iată, în mare parte, condițiile în care de ani de zile s'a trăit în România, condiții cari nu numai că au făcut imposibilă orice protestare, dar, exagerate până la cel mai cutezător arbitrar, până la rulnare și asasinat, au întărit convingerea în inutilitatea oricărei rezistențe.

Nu facem o apărare pro domo, deși am avea dreptul după câte am pătimit din cauza îndrăsnelei noastre de a arăta greșelile și a cere îndreptarea lor; suntem însă adânc convinși că dacă presa ar fi fost liberă, dacă s'ar fi lăsat presei cinstite libertatea criticei, burghezia românească și-ar fi putut face întreaga ei datorie, afirmându-și pe cale de opinie publică, nu numai drepturile ei de clasă, dar mai ales dreptul ei de control asupra modului cum se conduc treburile statului, interne și externe. Și multe nenorociri nu s'ar fi întâmplat.

Într'un regim de bun plac, care confundă autoritatea cu atotputernicia, presa, încătușată, nu mai este întrebuințată decât fie pentru a induce publicul în eroare, a-l intimida și a-i da ordine, fie pentru a cânta osanale acelora cari se cred unși de Dumnezeu cu înțelepciune divină într'un asemenea regim progresul încetează, nenorocirile se acumulează, caracterele se pierd, rezistența dispare până ce vine explozia care este capitolul final al dezastrului.

Să deschidem istoria politică a țării, s'o citim cu atenție și vom găsi în ea destule pagini de merit pentru această burghezie românească, pe care unii o consideră „blestemată" tocmai fiindcă aveau impresiunea că le sta în cale și opunea rezistență, iar alții „neputincioasă", fiindcă n'a fost destul de rezistentă și n'a înțeles să se sinucidă printr'o rezistență disperată care ar fi târât-o în prăpastie și cu ea întregul organism al statului. Atunci când condițiile de viață politică, economică și socială asigurau un minimum de libertate, burghezia românească și-a făcut cu pricepere, cu tact, cu onestitate, datoria și nenumărate sunt progresele acestei țări realizate de pe urma activității burgheziei. Din clipa însă când libertatea a fost sugrumată, din clipa când s'a răpit presei dreptul de a-și spune cuvântul liber și nu din ordin, orice judecată proprie, orice critică, din acea clipă a încetat și posibilitatea rezistenței prin protestare liniștită, a dispărut și „știința valorilor" despre care vorbește ministrul subsecretar de stat în articolul său.

Într'un stat în care acei cari stăteau în slujba lui, dela cel mai mic funcționar până la cel mai înalt loc, își închipuiau că fiindcă dețin temporar aceste funcțiuni Minerva a descins în intelectul lor și că tot ce fac și tot ce spun e cuvânt sfânt de Evanghelie, nu mai era posibilă rezistența.

(Va urma)

IN ABISINIA

Șoseaua construită în anul 1937—1939, care duce dela porturile Massaua și Assab prin Asmara la Addis Abeba

DIRECTIVELE D-LUI GENERAL ANTONESCU

În textul, publicat ieri, care cuprindea directivele date Presei de d. general Antonescu, se arăta că după sfâșierile dintre noi, lozinca ceasului de față e înfrățirea tuturor pentru a înfrunta destinul vrăjmaș și a recuceri țării prestigiul șterbit.

Se preciza în aceste directive că d. general Antonescu nu e împotriva legionarilor pentru faptul că sunt legionari, nu e împotriva celor ce au avut un crez cinstit și sincer, nu e împotriva celor cari s'au înscris de bună credință în mișcarea verde, ci e împotriva dezlănțuirii instinctelor barbare care au compromis o idee și o speranță națională, împotriva celor cari au lucrat din umbră speculând naivitatea tineretului. „Sancțiuni aspre împotriva rebelilor, dar grije părintească pentru legionarii onești" subliniază directivele oficiale.

De la început de altfel, de când conducătorul Statului a anunțat că va face purificare desăvârșită în tot și în toate, s'a adăogat în mod public că mișcarea legionară consideră ca dușman al neamului pe ori cine disprețuiește munca, părăsește cinstea, nu urmărește dreptatea ori risipește zăcămintele morale și materiale ale neamului nostru.

Chiar potrivit acestor principii, trebue sancționați toți cei cari au părăsit drumul cinstei, cari s'au făcut vinovați de vreun act împotriva legilor de drept comun, cari s'au dovedit prin actele lor a fi dușmani ai neamului lor. Cei onești și cuminți, cei cari au vroit să meargă pe calea normală a evoluției luptând pentru ierarhia și valorificarea meritului, pentru o justă răsplătire a muncii, pentru o dârză dar prevăzătoare politică de românizare a vieții economice, aceștia pot fi îndrumați spre a fi folositori și societății și lor personal.

Autorii materiali sau morali ai faptelor de la 21—23 Ianuarie, cari au îndoliat țara prin luptele fratricide, nu pot fi socotiți adepții crezului naționalist al dragostei de neam, crezul întemeetorului mișcării care scria în cartea sa „Pentru legionari":

„Dragostea nu poate aduce nici tiranie, nici împilare, nici nedreptate, nici răzvrătire sângeroasă, nici războire socială. Ea nu poate însemna nici odată conflict".

Toți cei cari cunosc începuturile mișcării de afirmare națională, cei cari știu contribuția fiecăruia dintre românii clar văzători la opera de insuflețire a curentului de redeșteptare, nu puteau împărtăși esclusivismul neofiților cari nu înțelegeau că mulțimea vroia dreptate, propășire și lumină pentru toți românii — o Românie a românilor, dar a tuturor românilor — nu numai pentru cei puțini cari se socoteau beneficiarii luptelor și sacrificiilor altora.

Nici generalizarea de ieri pornită din graba unora dintre tineri de a contesta orice înfăptuire temeinică a oamenilor din trecut, nici generalizarea care ar pune laolaltă pe oamenii de bună credință alături de făptașii rebeliunei.

STINDARDUL M. S. REGINEI MAMĂ ELENA

Monitorul Oficial nr. 42 din 19 Februarie publică următorul decret regal:

Stindardul Maiestății Sale Regina Mamă va fi format dintr'un pavilion pătrat, la fel cu cel al Stindardului Regal, fără Crucea „Mihai Viteazul" și fără chenarul compus din triunghiuri albastre și galbene.

IN FRANȚA INCEPE UN MARE PROCES AL OFIȚERILOR PARTIZANI AI GENERALULUI DE GAULLE

Vichy, 19 (Rador). — *Corespondentul agenției D.N.B. transmite:*

Marția viitoare va începe un mare proces, împotriva mai multor ofițeri francezi cari au sprijinit acțiunea fostului general de Gaulle.

Procesul va fi judecat în ședințe secrete de tribunalul din Gannat.

O VIZITĂ OFICIALĂ A INSPECTORULUI ȘEF AL COMISIEI ARMISTIȚIULUI LA VICHY

Vichy, 19 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Generalul Neubronn von Eisenburg, inspectorul șef al comisiei armistițiului, a sosit Miercuri, în vizită oficială la Vichy, însoțit fiind de mai mulți ofițeri germani.

Generalul german a făcut, la ora 11, o vizită generalului Huntziger, ministrul de război.

In fața hotelului „Thermal", unde se găsește ministerul de război, un detașament de infanterie a dat onorurile militare generalului Neubronn von Eisenburg.

Generalul german a avut apoi o întrevedere cu generalul Koeltz șef al secției armistițiului la Vichy.

ATITUDINEA GERMANIEI FAȚĂ DE PROECTUL PENTRU AJUTORAREA ANGLIEI

Prin telefon, dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin 19. — Cu toate că Germania nu acordă o prea mare importanță ajutorului american pentru Anglia, deoarece — după declarațiile cancelarului Hitler — Reichul a avut în vedere toate eventualitățile și s'a pregătit în această privință, totuși presa germană se ocupă pe larg de desbaterile din senatul american asupra legii pentru ajutorarea Angliei, discuții cari sunt categoric respinse de ziarele germane.

Presa germană constată în mod unanim că atât atitudinea adoptată de Statele Unite e catastrofală, ceeace este caracterizat prin declarațiile ministrului de comerț american John, care a spus că „suntem în război, sau cel puțin în război".

Isbucnirile pline de ură ale unor senatori americani împotriva Germaniei național-socialiste sunt comparate de presa germană prin isbucniri similare de pe vremuri împotriva imperiului german. Presa germană subliniază că nu există nici o bază morală pentru afirmația că Germania urmărește o supremație mondială. Din contră, retragerea germanilor din diferitele părți ale Europei dovedește că Germania dorește o concentrare și nu o expansiune.

La Berlin se crede că legea pentru ajutorarea Angliei va fi votată, cu toate că o mare parte a opiniei publice americane este împotriva ei. Totuș, cercurile germane din Berlin sunt convinse că ajutorul american nu va folosi Angliei.

Pentru dovedirea acestei păreri, se subliniază două declarații ale ministrului britanic al aprovizionării, lordul Woolton și a primului lord al amiralității britanice, sir Alexander.

Lordul Woolton a subliniat situația îngrijorătoare a aprovizionării Angliei, spunând că aceasta se datorește atacurilor aviației germane și lipsei de vapoare. O mai mare importanță — după părerile germane — are declarația lui sir Alexander, care a spus că azi Anglia este obligată să păzească singură mările în timp ce în războiul mondial acest lucru era făcut de Anglia, Franța, Italia, Japonia și Statele-Unite. Grija lui sir Alexander pentru menținerea legăturilor dintre insula britanică și imperiul britanic este deci considerată la Berlin ca o recunoaștere a greutăților Angliei.

SUCCESORUL GENERALULUI METAXAS

D. Alexandru Koritzis, actualul președinte de consiliu al Greciei

DECLARAȚIA TURCO-BULGARĂ

Cum era firesc, declarația turco-bulgară a fost din primul moment și este încă obiectul comentariilor presei și opiniei publice din toate țările.

Atențiunea generală este îndreptată de câtva timp asupra evenimentelor din regiunea balcanică, nu numai asupra celor în curs dar și asupra celor presupuse ca probabile sau posibile. Intr'o asemenea atmosferă zvonurile cele mai felurite își fac drum, și se accentuiază încetul cu încetul o stare de spirit alarmantă.

Declarația turco-bulgară a pus capăt tocmai unei asemenea stări de spirit cu privire la raporturile dintre cele două țări și care își avea desigur origina în zvonurile tendențioase care circulau în ultima vreme.

Intre Turcia și Bulgaria exista un pact prin care se consacra pacea inviolabilă și amiciția sinceră și pacinică între cele două țări. De ani de zile Turcia, chiar în timpul existenței Pactului balcanic, a căutat o apropiere a Bulgariei de toate țările balcanice printr'o soluționare pacinică a diferitelor litigii pe care le avea cu unele din aceste țări. Temeiul politicei externe turcești în ce privește regiunea balcanică a fost întărirea păcei și ferirea acestei regiuni de un conflict armat.

Privită sub acest aspect declarația turco-bulgară își are o justificare de o reală actualitate și poate fi considerată ca un nou instrument pentru menținerea păcei între țările balcanice.

Acest caracter reese dealtfel din însuși textul care precede cele patru articole ale declarației precum și din răspunsurile date presei de miniștrii de externe ai celor două țări după semnarea declarației.

„Modestul document pe care l-am semnat — a spus d. Saracioglu, ministrul de externe turc — va putea, poate, să împiedice noui complicații în Balcani".

„Chiar dacă conținutul declarației este modest — a spus d. Popoff, ministrul de externe bulgar — această declarație va contribui la consolidarea acordului de amiciție ce există între Turcia și Bulgaria, constituind o nouă dovadă a dragostei de pace a celor două țări și a relațiilor amicale bazate pe interese comune".

Aceste precizări ale celor doi miniștri de externe, fără a exagera importanța noului act politic intervenit între cele două țări, tind să dea tuturor impresiunea că nu s'a urmărit de fapt decât o nouă manifestare a dorinței de pace pe care cele două țări o au, nu numai între ele dar pentru toată regiunea balcanică.

Dealtfel d. Menemencioglu, secretar general al ministerului de externe turc, a spus la rândul său presei aceste semnificative cuvinte:

„Iată, în sfârșit, un vânt răcoros în această atmosferă de cuptor".

Reacțiunea produsă în presa străină și care rezultă din tele-

(Continuare în pag. 2 a)

ZILE DE PRIMĂVARĂ

Pe marginea aleelor din Cișmigiu, dintre firele de iarbă uscată și fărâmele de crengi, se ridică albii ghiocei ai primăverii.

INTREVEDERILE AMIRALULUI DARLAN LA PARIS

Paris, 19 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Viceamiralul Darlan, care a sosit Marți la Paris, a primit Miercuri mai mulți funcționari superiori francezi cu care a examinat diferite chestiuni curente din domeniul economic și administrativ.

După cât se află, vice-președintele consiliului de miniștri francez a luat contact și cu cercurile germane din Paris, pentru a afla care a fost efectul diferitelor schimbări ce s'au petrecut în ultimele zile în compunerea guvernului francez, asupra relațiilor dintre cele două părți.

Este, de altfel, de presupus că se vor produce și alte schimbări în compunerea guvernului.

URMĂRILE SEMNĂRII ACORDULUI TURCO-BULGAR

Prin telefon, dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin, 19. — Opinia publică germană a renunțat la rezerva adoptată ieri față de evenimentele din sud-estul european.

Cu o claritate rară, presa germană ia atitudine față de acest eveniment. In general se constată că pactul bulgaro-turc este un instrument al păcii și exclude în acelaș timp Anglia din Balcani. Visurile Angliei—după cum spune „Berliner Boersenzeitung" — au fost distruse, iar Turciei i s'a înlesnit un rol pozitiv față de vecinii ei din sud-estul Europei. Acest rol pozitiv al Turciei este pe larg comentat și interpretat în sensul că alianța anglo-turcă a pierdut din valoarea ei prin pactul cu Bulgaria cel puțin în ceeace privește Balcanii. Dacă această interpretare corespunde, atunci într'adevăr importanța pactului bulgaro-turc nu poate fi destul de suficient apreciată. Acest pact trece peste cadrul balcanic, unde a asigurat pacea.

La Berlin se spune că constelația de forțe internaționale a suferit o modificare. Aprecieri concrete nu se fac în această privință și deasemenea nu se spune nici un cuvânt în legătură cu anumite afirmații ale posturilor de radio britanice și presei englezești.

Se subliniază că avându-se în vedere legăturile amicale ale Germaniei cu România, Bulgaria și Iugoslavia, se poate spune că șansele Angliei de a juca un rol important în Balcani, au dispărut pentru multă vreme.